

Sygn. akt IV CSK 127/15

## POSTANOWIENIE

Dnia 16 września 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa J. K. i W. P.  
przeciwko Skarbowi Państwa Naczelnikowi Urzędu Skarbowego w Wejherowie  
o zapłatę,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej  
w dniu 16 września 2015 r.,  
na skutek skargi kasacyjnej powoda J. K.  
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku  
z dnia 27 maja 2014 r., sygn. akt I ACa 868/13,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) oddala wniosek Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

## UZASADNIENIE

Powód J.K. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 27 maja 2014 r., oddalającego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 25 lipca 2013 r., którym oddalono powództwo o zapłatę skierowane przeciwko Skarbowi Państwa - Naczelnikowi Urzędu Skarbowego w Wejherowie.

Sąd Najwyższy, oceniając – na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. – skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił, że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rolą nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należyście umotywowano przyczyny powołane w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., tj. czy występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, i przyjmuje ją do rozpoznania, jeżeli zachodzi przynajmniej jedna z nich. W art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi kasacyjnej, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania powód oparł na przyczynach wskazanych w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.. Co do pierwszej wskazał, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, dotyczące możliwości

prowadzenia egzekucji należności podatkowych jednego ze współników spółki cywilnej z przedmiotu własności łącznej obu współników spółki cywilnej, związanego z prowadzoną działalnością gospodarczą, bez wypowiedania umowy spółki zgodnie z art. 870 k.c. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c.), które wiąże się z określonym przepisem prawa i którego wyjaśnienie ma znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej i innych podobnych spraw, wymaga precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). W zasadzie powinno to być zagadnienie nowe, o charakterze rzeczywistym, a nie teoretycznym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji. Argumentacja musi zawierać odrębne, pogłębione wywody wskazujące na zaistnienie powołanych okoliczności (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2008 r., II PK 3/08, nie publ.; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06, nie publ.; z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, nie publ.; z dnia 19 grudnia 2001 r., IV CZ 200/01, nie publ.). Wywód przedstawiony przez skarżącego nie odpowiada tym wymaganiom. Za niewystarczające należy uznać stwierdzenie, że „zaistniały stan faktyczny nie został do tej pory wyczerpująco przeanalizowany, w związku z czym zasługuje na uwagę Sądu Najwyższego” a „rozpoznanie przedstawionego zagadnienia będzie miało istotne znaczenie nie tylko dla rozwoju prawa, ale również rozstrzygnięcia innych spraw w przyszłości” i przyczyni się do „klarowności podstaw prawnych działań zarówno organów egzekucyjnych, jak również banków i sądów”. Powinnością procesową skarżących było bowiem nie formułowanie wniosków, co należy do kompetencji Sądu Najwyższego, tylko przedstawienie przesłanek do nich prowadzących, a tych w motywach brak. Podkreślić ponadto należy, że za dopuszczalnością prowadzenia egzekucji należności podatkowej ze wspólnego rachunku bankowego prowadzonego dla współników spółki cywilnej, spośród których tylko jeden jest zobowiązany, opowiedział się Sąd Najwyższy w wyrokach z dnia 6 listopada 2008 r., III CSK 172/08 (nie publ.) i z dnia 12 lipca 2012 r. I CSK 662/11 (M.Pr.Bank. 2013, nr 9). Wskazał przy tym na zbieżność przepisów regulujących egzekucję administracyjną i sądową oraz na mechanizm ochronny

przewidziany dla osób trzecich w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Bank, prowadzący wspólny rachunek bankowy wspólników spółki cywilnej z chwilą doręczenia mu zawiadomienia o zajęciu obowiązany był do bezzwłocznego przekazania organowi egzekucyjnemu zajętej kwoty (art. 80 § 1 i 2 p.e.a.). Niemniej skutek w postaci zaspokojenia wierzyciela następuje dopiero z chwilą jej przekazania przez organ egzekucyjny. Do tego czasu osoby, których prawa zostały naruszone wskutek zajęcia, mogą żądać wyłączenia zajętej wierzytelności spod egzekucji (art. 44 p.e.a.). Powodowie, jak wskazał sąd, nie wykorzystali tego przysługującego im środka zaskarżenia.

Powołanie się na istnienie potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa – mimo wystąpienia takiej potrzeby – nie doczekał się wykładni albo że jego niejednolita interpretacja wywołuje w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych rozbieżności w judykaturze (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ.; z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, nie publ.; z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, nie publ.; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, nie publ.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, nie publ.). Skarżącego obciąża obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej zawierającej szczegółowe omówienie, na czym polegają wątpliwości interpretacyjne, a w przypadku istnienia rozbieżności w judykaturze ich wyjaśnienia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09, nie publ.; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, nie publ.; z dnia 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07, nie publ.; z dnia 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009, nr 3-4, poz. 43; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06; z dnia 30 maja 2005 r., I PK 23/05, nie publ.). Przedstawione uzasadnienie nie spełnia powyższych wymagań, ponieważ nie wskazuje żadnych, nie mówiąc już o rozbieżnych, orzeczeń w przedmiocie wykładni powołanych przepisów art. 81 § 1 p.e.a. w zw. z art. 863 § 3 i art. 870 k.p.c. Pominęto w nim również wyjaśnienie na czym miałyby polegać potencjalne wątpliwości interpretacyjne.

Przyczyna, oznaczona jako oczywista zasadność skargi kasacyjnej (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.), spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, nie publ.; z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Skarżący powinien nie tylko przywołać konkretne przepisy prawa, którym jego zdaniem Sąd drugiej instancji uchybił, ale także przytoczyć odpowiednią jurydyczną argumentację odnoszącą się do oczywistości ich naruszenia. Nie odpowiada temu wymaganiu przedstawione uzasadnienie omawianej przyczyny, ponieważ nie zawiera opisu, na czym miałyby polegać naruszenie art. 81 § 1a ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Ponadto skarżący odwołał się do uzasadnienia podstaw kasacyjnych, co jest niedopuszczalne (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 3 lutego 2010 r., II UK 316/09; z dnia 23 sierpnia 2007 r., I PK 129/07; z dnia 10 marca 2011 r., III UK 171/10 – nie publ.). W tym stanie rzeczy brak podstaw do przyjęcia, że wykazano oczywistą zasadność skargi.

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 1 i 2 k.p.c. *a contrario* odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.